

EL NOSTRE

ANY QUART NÚM 138

QUINZENARI POPULAR

INCA, 1 DE NOVEMBRE DE 1910

PREGUEM PELS DIFUNTS

El present més, té com partida per la Liturgia sa primera solemnitat diada entre la commemoració gloria de Tots los Sants del cel y el recorrt compasius de totes les ànimes del Purgatori. Abdues Iglesies, la purgant y la triomfant, la que encara espia y espera y la que ja poseeix y gosa, se obrén de bat a bat als ulls de sa tercera germana la Iglesia militant, convitantla, la una a la consideració de les seues delícies immortals com estimul poderosissim per les nostres esperances, y l'altra a la de ses espiacions doloroses per estimul de nostra esmena de vida y nostra compassiva caritat.

La mort per l'infeliç incrédule es una destrucció completa de lo que més estima; pel cristià es solament una separació temporal y passatgera. Al través de les negresombres que semblen cubrir la sepultura, se donen encara carinyosament les inaus en el catolicisme los vius y els morts, que creuen en Deu remunerador y en l'ànima immortal. Y com si no fos prou consolador el dogma de la supervivència de les ànimes, que esperen la glòria del cel per elles y per sos cossos també al últim resucitats y glorificats, ensenya encara altra dogma més dolç el catolicisme, y es la comunicació de obres bones entre'ls amichs d'aquí y d'enllà de la tomba, manant creure com de fe que les oracions dels vius profiten als morts y alleugerent ses espiacions, y que'l be que se fa a aqueys y son agrahiment retornen profitosos als vius per sa propia santificació y major asseguransa de salvació eterna.

No es, idò, un sentimentalisme romàntich lo qui mou al bon cristià a pensar molt y a resar molt per sos germans difunts; es fonda religiositat, es viva caritat, es veritable obra de amor envers Deu, qual glòria se aumenta ab les satisfaccions donades per nosaltres a sa Justicia a compte de les beneytes ànimes, y d'amor envers aquelles, qual possessió definitiva de Deu Nostre Senyor en el descans de la glòria, se'ls hi apressura per nostres sufragis.

El sentimentalisme romàntich y més que

romàntich cursi, per valernos de aquells calificatiu tan de moda, es el qui umpl de corones de paper o de talch les sepultures dels difunts en sa lugubre diada, en lloc de vessarhi llàgrimes de compunció y pregaries de fervor; lo qui fa del lloc sant del Cementerio un Parque de profanes y vanitoses exhibicions, y de la cristiana commemoració dels Morts una tarde de bulliscós passeig y de mundana gatzara a pretest de visitarlos. No es axò lo que marca la Iglesia al posar tal piedós aniversari en son religiós Almanach; no es axò lo que anuncien ab sos fúnebres clamors les campanes que branden llàstimoses en tots els campanars; no es axò lo que signifiquen els endolats paraients del altar, les negres vestidures dels sacerdots, y's Responsos y Dies irae, y'l sant sacrifici multiplicat en olivio dels difunts en tots els temples de nostra patria, per especial concessió de la Iglesia en tal dia.

Inspirantnos en exos veritables efectes de sòlida pietat, seguirém la veu de la Religió y farém qualque cosa de profit per les ànimes ne nostres germans difunts... y per les propies. Axò té de práctich la nostra Religió santa; què no prescriu ni ordena res en honor de Deu y de sos sants y en be de nostres pròxims, que no téngu al meteix temps un aspecte altament utilitarí per cada hu de nosaltres metexos,

Siguem devots, idò, de les beneytes ànimes del Purgatori, sempre y sobre tot en aqueix mes, y no tardarém en tocarne cada qual los resultats.

JÁ NO SENT...

Ditxosa l'orella que no sent les veus de fora, però si a dins la Veritat que l'adoctrina.
(De l'Imitació de Jecuerist)

*Ja no sent de l'auzellada
les cançons primaverals,
ni sent les remors dels arbres,
ni'l clamoreig de la mar!*

*La tempesta no m'aixorda
y retruny demunt mon cap;
m'entluernen les centelles
y dels trons no sent l'esclat!*

*Sense remors, la Natura,
com es trista y pert l'encant!
con bella harpa sense cordes
y com, sense foc, la llar;*

*Si Natura m'apar trista,
la Música més encar,
no fruïnt les harmonies
que pel vent fugen volant.*

*Sense sons ni melodies,
la buidor mon cor abat.
Les colors soles no'm basten,
ni'm basta l'inmensitat!*

*Oh bon Deu! ja que m'arriben
tots els sons tan apagats,
que vostra veu senti clara
lo meu cor... vos ho demán!*

LLUIS CORTÉS.

L'instalació de timbres

Mr. Bezuchet es de lo millor qu'es passetja.

Mr. Bezuchet, ni fuma, ni beu; ni va a n-es teatre; du sempre ses botes ben lluentes, y canta—es vespres—es serra maniera a n-els seus dos fills, fentlos qualcar un demunt cada jonoy.

Així no es estrany que Mad. Bezuchet cada dia doni gracies a Deu per averli regalat, ja fá devés deset anys, un espós com Mr. Bezuchet...

¿Que vos pensau quina la s'ha passada p'el cap, Mr. Bezuchet? Cada any els homos honrats que tenen una esposa com Mad. Bezuchet, quant vé Pasco florida, li solen fer un regalo, en bon demàni y a l'hora de les derreries del berenar.

Idò, Mr. Bezuchet, s'es empenyat enguany en regalar a s'honorabile y bona companyera un joc de timbres elèctrics...

Perque, es lo qu'ell diu:

—Cada dia demàni la pobre s'escargamella demandant el chocolate a ses criades, que pareix que fan tot quant saben per pareixer sordes, a n-aquella hora... y llevors una altra cosa, si jo estás malalt... ¡digaume!... si jo estás malalt y sa dona fos a sa cuina ¡no podría succeir que també, no'm sentiris quant jo la cridaria? ¡ja es de rahó?

Aquest regalets en doble objecte valen tant com pesen...

Y pensant ab axò, Mr. Bezuchet ja es partit cap a un magatzem de Cous la Reyne, ab sa matixa cara que devia fer Escipió l'Africa quant navegava cap a Cartago...

Ja bé l'hi havia dit Mr. Saint Guillaume, son cofare d'oficina;—Hi ha tres maneres de po-

(1) Del llibre «Le Soc» d'en Pierre l'Ermite

sar els timbres elèctrics... en fin, ja le hi esplicaria l'amo del magatzem...

Era un dissapte Sant esplèndit, un sol hermós, afalagador, d'hivern, s'escampava per tot arreu, encalentint y alegrant a tots a rics y a pobres, a joves y a vells; y mentres tant Mr. Bezuchet fent lo possible per no taparse en ses bicicletes, tranyies y automòvils... cap baix, cap baix, anava fent el programa de la *festa pascal*.

S'espresa solia anar a l'Ofici cada diumenge a Saint Germain... hi solia torbarse devors dues horetes... ¡de primera!... just es temps que hauria de mésster l'electricista... Els fils convendria que fossen de color de rosa.... ¡que bé, qu'anirà! fins y tot serà elegant....

S'asseurien a la taula... acabarien sa sopa y quant ella anàs a pegar crit i Atletes, dins es bollit! Ell s'axecaria solemnialment, deseganxaria se pera elèctrica qu'estaria amagada dins sa ventaya de se *lámpara*, y diria: ¡Oh espresa...

—¡Alerta, aicorn! ¿que no veu ahont posa els peus?...

Y Bezuchet posant es peu demunt una canonada de plom d'un fanal des gas qu'un obrer està arreglant.

—Vol dir, que desitja una instalació de timbres elèctrica? Mirse, en tenim de 60, 80 y 100 francs tot pagat, y colocats a la casa...

Mr. Bezuchet en tò d'un que fà una valentia, exclama:

—N'hajen parlat prou, me quedare ab una de 100 francs...

—¿Quant vol que li venguen a posar?

—Avuy o dilluns?

—Dilluns? Ca homo... Demà demati de deu a dotze...

—Demà? y es diumeuge, demà.

—Ara si qu'estam ben posats? y ¿que té que veure?

—¿Es que...?

—¿Qué?

—Els nostres operaris no fan feina els diumenges, en no esser en cas d'una gran necessitat...

—¡Vaja una sortida! Idò, d'un cas de necessitat se tracta. De manera que, o demà me posen els timbres de deu a doize, o m'en vaig a un'altra banda... ¿M'enten?

L'amo encara prova de defensar la seu gent... Treballen tota la setmana de sol a sol, tenen família, la feina es pesada... Pèro quant veu que Mr. Bezuchet agafa es capell tot resolt, li diu:

—No res... serà servit... pero sápiga que me sab molt de greu.

**
Es dia de Pasco. Interior de la casa Mr. Bezuchet. Les deu y mitja del matí

La senyora es a l'Ofici. El senyor es passeja d'un cap a s'altre en xoquins, renyant ses criades per un tres y un no res; el segueixen els dos infants abrusantlo de preguntes. Ell s'ha constituit en sa sombra del jove electricista.

Es un jove alt y prim de posat distingit y mirada inteligençia... ha coloquades ses *piles*... comensa a descapellar els fils color de rosa...

Be en dona d'ordes, y renyades,... be en diu de virollades y beneficiures Mr. Bezuchet... fins y tot vol pretenir de xistós... El jove electricista no obri se boca per res... en prou feynes desira sol demanar.

—¿Aont hem de posar el botó?

Bezuchet senyala el lloc, que per cert es el mes fora de lloc, que pogués senyalar....

—¿Que li pareix? aquí,... ¿li sembla massa amunt?... o ¿massa avall?

Heu diga V. qu'està més acostumat a n-aquestes coses... sia franc...

—¿Que li pareix?

—¿Que me pareix? senyor... —diu l'electricista en tò d'amargura—els diumenges no tenc opinió, o més ben dit no'n tenc més qu'una...

—¿Y quina es?

Y s'espresa les mans, y senyalant els fills d'en Bezuchet, exclama:

—¿Quina? —reperteix aquell jove en seu vibranta de protesta—¡Que jo també tenc una casa, y una espresa, y tenc infants... y sé qu'avuy es el dia de Pasco...

Per la traducció

B. JUAN

Coses que passen

Mirau que son les coses:

A Portugal, els republicans y anticlericals eulen la destronada Monarquia del deute públic d'aquella desgraciada nació.

Y aquí, en Espanya, els anticlericals governants, els qui fan el pa bo dels republicans, fan un pressupost de 1500 milions, y donen una barbaritat de mils pel centenar de les Corts de Cádiz, y llevors si ve bé, y sens veir bé, donarán la culpa a n-el Clero y a la Monarquia de la bancarrota d'Espanya.

Vegin nostros lectors, com s'ha augmentat les contribucions y el deute públic desde que governen els homos del nostro sitgle, com diu en Canalejas, es a dir, els governs lliberals.

Heu copiam de nostre estimat cofrara *El Heraldo de Cristo*.

(Millons de Pesetes)

Anys	Presupost	Deute pública	Interessos del deute
1.850	324	3.611	39
1.845	396	3.804	65
1.863	653	3.847	119
1.868	659	5.540	245
1.875	762	12.129	54
1.879	879	15.723	285
1.897	993	6.422	362
1.907	1.055	11.504	411
1.911	1.131	11.666	408

Llegim que contestant el Sr. Canalejas al diputat catòlic Sr. Senante, a les acusacions que li feya, per defensarse recorda qu'el Cardenal Sancha digué qu'els catòlics espanyols devien estar subjectes al govern constitutiu.

Això's lo que voldria el gran hero, el gran catòlic y anticlerical tot a una pessa; secularizar y descatolizar l'Espanya en tots els ordes... y llevors qu'els catòlics li estassen subjectes, com a xotets de cordeta sens badar boca.

Y ell qui es tant catòlic ¿perque no es obedient ai govern constitutiu de la Iglesia, axí com sempre seguit el Vaticà se veu obligat enviarli notes de protesta contra les seves *catolicades* de moda?

Oli llògica! per ont pares...

* * Pareix que la República de Portugal es més antireligiosa que antimonárquica.

Se mostra magnánima y concedeix indults a n-els qui l'havien combatuda pels carrers, envers les tropes monárquiques, fins se diu que va favorir la luya dels reys. Sols se mostra cruel y impacable ab les ordes religioses que no feren foc a favor de la Monarquia. Dexa assassinar frares y monjes, escampa notícies falses y calumnioses, mana ab un decret iniciu que surtin de Portugal abans de 24 hores, roba a ses cases y ses hiziendes.

No's tracta, idò, d'una revolució propiament republicana, sinó d'una revolució contra Je-sucrist.

A n-els Jesuites los tenen tancats dins sa pressò, oferintlos sa llibertat si volen sortir de la Companyia. ¿Que vol dir axò, sinó qu'aquests religiosos no han comès altra delicta que'l pecat d'esser Jesuites? ¿Quina diferencia hi ha entre aquesta persecució y les que martirisaven pel pecat d'esser cristians?

Gloriosament els bons Jesuites responden qu'abans consenten en so desterro y el martiri que sortir de la Companyia.

Hi ha persecució religiosa, y dins aquesta persecució heroes y martirs de Jesucrist.

* * Però passen el ram per dins ca-nostra que hi ha molt que espigolar.

Se diu, y d'axò s'en fan comentaris per tots els gusts, que a Inca s'han posades cases de prostitució.

Mos han duites quatre pells estantisses, de foravila que...

Si a Inca hi havia qualca atleta tant perduada que consentís a fer d'aquest ofici estaria be que la reclamentassen, si no hi havia altra remey; però que l'hajen manades apostas de Palma, (per si soles no haurien vengudes), es cosa que indigna a tota persona que senti corre per dins les seves venes sanc inquera.

Aquests favoritismes impuris si que caven dins el còdic penal.

Això no pot passar... y no passará ¡viva Deu!! massa alsurats estan els ànims de moltes persones d'orde!

* * A n-el quartet qu'el batle passat feu arregrar a la cortera per hostetjar el transeunt que fos ascendent, ara s'es convertit en clínica d'operacions y regoneaments de dones de mal viure. Allà si ha posat una taula en la seva corresponsent pedra màrbol y altres eu-mejors que valdràn els seus diners.

Y per quines cinc centes nosaltres hem de posar del pressupost les estovayes a n-aquestes bergantes?

Y per quines recoranta mil cinc centes la gent honrada que tenga una desgracia s'ha de confoadre en la gent non sancta?

* * Hey ha gent de bona fe, tant ximpleta, que se creu que, com a Inca ja es Ciutat... regereix aquest plat embrutidor a benefici de la higiene y la moralitat.

Oli bajans y més que bajans! encara estau a n-aquestes?

En parlarem un altra dia que hi ha tela per llarc.

Y no seria més necessari fer un hospital, com a Inca ja es Ciutat... per durhi els tisics, els cangranats de sifilis a la flor de la juventut, els productes... sospitosos, y sobre tot... els ferits si qualca vespre de locura per gelosies alguns capverjos se peguen quatre punyalades?...

* * Enmitx de l'actiu beatifica y resignada de nostre poble devant les cases de perdició que li son posades, descolia per la seva heròica conducta un pobre pagés, de mitja edat: l'a-

mon Llorens Durán.

Aquest tenia una casa de sa propietat arrendada a un taverner, el que tenia unes quantes bergantes d'aquestes pel seu negoci.

Quant l'amo s'en temé, hi va y comensa a fer renou y més renou, dient que no vòlia aquelles brutícies dins propietat seva, y oferint-los cinc duros si les engegava o sortia y buydava la casa.

La proposta va esser abmesa y tocaron els atapins.

Molt bé, molt bé l'Amon Llorens, vostro honorable procedir contrasta ab aquells malanats que favorexen la corrupció de costums.

Gloses

Vos sou la prenda més alta
que compraria en dinés;
a ca vostra hi sou demés
i a ca meva hi feis falta.

Tu'm volies da entenent
que sense tú no viuria
i ja tenc més alegria
¿veus com es ben diferent?.

Ve-aquí un brot de marta
cohida amb sa meva mà,
per veure si't tornarà
aquella amor que t'es fuita.

El dia que vares neixer
va neixer d'un roser blanc
una roseta encarnada
color de la vostra sanc.

Tu't pensaves tornarhi
blanca com la flor del lliri
de bades passés martiri,
qui no hi neix no hi pot morí.

Pàstor qui no mena eá
el bestiá s'en riu d'ell
malament qui sia anyell
just que sapi grinyolá.

El sol surt ben demiatí
a donar claror al dia,
i vos me dau prenda mia
penes que no tenen fi.

Ja dirás a la guerrera
el vespre quant hi'nirás
que jo no tenc rabí d'ella
sino de tu perque hi vas.

Si sabies joveneta
els mals de cap que tenc jo!
Me pens que no estaré bò
que no't pos un anell d'ó
a n'el dit de la mà dreta.

recoïdes pen
Joan Capó.

Escapulons

ECSERCISSIS ESPIRITUALS

El Discretori de la Tercera Orde Secular d'Inca ha acordat donar uns escerçissis espirituals a la Iglesia de Sant Francesc que començaran dia 20 de Novembre.

LLIGA DEL BON MOT

Pareix que Ivon d'Escop, encara no ha de-

xat els seus entusiasmes per l'estinció de la blasfèmia. Demà, 2 de Novembre, a Girona se celebra una magna Assamblea organitzada per la Lliga del bon mot de Barcelona, aont s'es convidada molta gent y particularment els propietaris agricultors, com a patriarques verdaders dels temps moderns. Se discutiran els temes: Acció del Propietari—Intervenció del Pàrroco—Missió del Mestre.

CA—NOSTRA, s'adhereix al acte.

D. Bartomeu Gumbau de Palma, ab un artístic carnet mos fa sobre qu'ha rebut una completa varietat de robes per la vinent temporada.—Jaume II, 87 al 93 y Escursach, 16 y 18.

—La tenda de *La Luna*, també mos comunica que acaba de rebre per la temporada del hivern una estensa variació d'articles per senyora y cavaller. Carré de Comers 10—Devant la Cortera.—Inca.

Els propietaris del magatzems *Muntaner* de Palma mos han enviat a dir que tenen a nostra disposició y la del públic molt de cabal de robes de tota casta per la tardor y l'hivernada.

Croníco d'Inca

Octubre 1910

Dia 21.—A la societat «La Constància» estan d'enhorabona.

Per mediació de D. Antoni Paris, cap dels demòcrates d'Inca, y gestionat per D. Joan Valenzuela, Diputat per Mallorca, han obtingut del Ministeri de Instrucció una col·lecció de llibres per la seva biblioteca.

El mateix Sr. Valenzuela es l'encarregat de fer la triadella y d'enviar la remesa de llibres.

Ab tal motiu entre'ls socis de la Constància s'hi manifesta gran satisfacció, afalant el Sr. President, D. Joan Colí, qui s'havia pres interès ferm perque la biblioteca fos així enriquida.

Dia 20.—Per acort del Ajuntament, enguany per primera vegada, avuy y tots els dijous que cáven dins les fires se celebrarà mercat.

El d'avuy es molt animat apesar de la proximitat de la primera fira.

Dia 23.—Primeria fira d'Inca. Es venguda bastanta gent. A les tendes de robes hi ha com una enveja per veure qui posarán més macos els mostradors.

—A n-el Convent de clausura de Sant Jeroni d'aquesta Ciutat professa Sor Maria del Rosari Ramis, a presència d'un piedós concurs y del Sr. Rector que fa una sentida plàctica sobre la perfecció y l'escenència del estat religiós.

Desitjam a la nova professsa bendicions a balquena en son'estat religiós.

Dia 24.—Per la carretera d'Alcudia dos capverjos se peguen quatre punyides ab arma blanca, quedant un dels dos ben ferit. Poques vegades a Inca hem de registrar escenes d'aquesta naturalesa, però les noves hostes...

Dia 27.—El mercat d'avuy es desenimat.

—Un espectacle sorprenent s'ofereix a n'aquesta ciutat. Un titerero que diuinenge passat funcionava a la piazza de toros s'en puja en un globo, el qual empés pel ventet atra-

vessa pels ayres la població fent maniobres y ginàstica a l'altura d'un parey de campanars.

Dia 28.—Se dona conta a n-el Consistori que anit celebra l'Ajuntament, d'un ofici del Gobernador, en que dona ordes ben severes respecte les dones de mal viure que, desgraciadament, mos han posades.

Per falta de lloc no publicam aquestes prescripcions de qu'en tenim copia en cartera. En elles se donen medis a la Autoritat per fer casi impossible la prostitució reglamentada, tant sols fent cumplir senzillament les disposicions manades.

Es d'esperar del Sr. Batle, D. Francisco Llabrés, que desplagará tot el seu zel pel bon nom y la moralitat del poble qu'està baix del seu mando per estirpar de rel aquest carcer, vergonya de la civilisació moderna.

Dia 30.—Segona fira d'Inca. Nostres plasses están plenes de mercaduries. Se fan moltes transaccions de bestiá perquè que se paguen a 12'50 y 13 pessetes l'arrova.

—A la piazza de toros donen una novillada. En Sastrillo qu'actuava de primera espasa el bou primer l'ha cuit en fant mala sort que li ha fet un esborranc a la cuixa que li travessa de part a part. El metje certifica que la ferida es de pronòstic reservat. En Tortillo, també s'en ha duit una súcadra; però no'l s'en han hagut de dur en camilla a la fonda com a la primera Espasa.

Ar diven qu'en Sastrillo va esser massa arriscat. Però bono... ¿perque va el poble a n'els toros sinó per veure arriscaments? Com méss'arrisquen els toreros millor, més agraden.

—Y llevors trobarán que dir que nosaltres siem antitaurins?

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que retgiren se segona fira d'Inca

		Pessetes:
Bessó	el quintà de	a 92'50
Blat	la cortera de	a 17'00
Xeixa	id	a 18'00
Ordi	id	a 10'60
Ordi foraster	id	a 09'50
Ídem. forastera	id	a 07'50
Faves cuitores	id	a 18'50
Ideni orinaries	id	a 18'00
Ídem. pel bistíá	id	a 17'00
Blat de les indies	id	a 16'00
Monjetes de confit	id	a 27'00
Idem. blanques	id	a 30,00
Sivada	id	a 08'50
Safrà s'uns	id	a 0300

Publicacions Rebutes

Hem rebut, escrit en mallorquí, uns nous "Pastorells de Nadaü composts per recitar nins y nines en les costures mallorquines de Sant Vicens de Paul." Nos sembla qu'han d'agradar ferm per la naturalitat de les escenes, per la senzilles del llenguatge y per l'unció religiosa que son autor hi ha vessat. Derrera uns goigs de Sant Vicens de Paul.

Encara que a la portada ni en lloc dugui el nom del autor sabem que son obra de nostre amic D. Bartomeu Ferrá;

En nostra Llibreria en tendrem a la vista.

Publicat ab censura eclesiàstica

